

27 Ιουλίου, 2018

Τρόφιμα δύο ποιότητων: Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δημοσιεύει την κοινή μεθοδολογία δοκιμών

Σας πληροφορούμε ότι, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δημοσίευσε μια κοινή μεθοδολογία δοκιμών για τη σύγκριση της ποιότητας των τροφίμων σε ολόκληρη την ΕΕ.

Το Κοινό Κέντρο Ερευνών (ΚΚΕρ), το οποίο αποτελεί την υπηρεσία επιστημονικής γνώσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, ανέπτυξε μια κοινή μεθοδολογία που επιτρέπει στις εθνικές αρχές προστασίας των καταναλωτών να πραγματοποιούν δοκιμές, συγκρίνοντας τη σύνθεση και τα χαρακτηριστικά των τροφίμων που πωλούνται με παρόμοια συσκευασία σε όλη την Ένωση. Το βήμα αυτό συμπληρώνει τις ενέργειες στις οποίες έχει ήδη προβεί η Επιτροπή έπειτα από την ομιλία του προέδρου κ. **Γιούνκερ** για την [κατάσταση της Ένωσης](#).

Το Κοινό Κέντρο Ερευνών παρουσιάζει τη μεθοδολογία στο πλαίσιο συνεδρίασης του φόρουμ υψηλού επιπέδου για την καλύτερη λειτουργία της αλυσίδας εφοδιασμού τροφίμων.

Η κ. Ελζμπιέτα **Μπιενκόφσκα**, Επίτροπος Εσωτερικής αγοράς, Βιομηχανίας, Επιχειρηματικότητας και ΜΜΕ, δήλωσε: «Όλοι οι Ευρωπαίοι καταναλωτές έχουν δικαίωμα για μια δίκαιη συμφωνία στην ενιαία αγορά. Η κοινή μεθοδολογία που αναπτύξαμε σε συνεργασία με τα κράτη μέλη, τις οργανώσεις των καταναλωτών και τα ενδιαφερόμενα μέρη από την αλυσίδα εφοδιασμού τροφίμων θα συμβάλει στο να φωτιστεί με βάση αποδεικτικά στοιχεία το ζήτημα των τροφίμων που κυκλοφορούν σε όλη την Ευρώπη με το ίδιο εμπορικό σήμα αλλά διαφορετική σύνθεση. Εκφράζω την ευχαρίστησή μου για το γεγονός ότι χάρη στο ειδικό φόρουμ για την αλυσίδα εφοδιασμού τροφίμων ακούστηκαν οι απόψεις όλων των ενδιαφερόμενων μερών στο πλαίσιο μιας πλούσιας και ολοκληρωμένης συζήτησης.

Η κ. **Βιέρα Γιούροβα**, Επίτροπος Δικαιοσύνης, Καταναλωτών και Ισότητας των Φύλων, δήλωσε: «Η ενιαία αγορά δεν μπορεί να είναι αγορά δύο προτύπων. Όλοι οι πολίτες της ΕΕ πρέπει να αισθάνονται ότι έχουν ισότιμη αντιμετώπιση και ότι τους προσφέρονται ορθές και σαφείς πληροφορίες για τα προϊόντα που αγοράζουν. Δεν είναι δυνατόν να παραπλανώνται από παρόμοιες συσκευασίες. Ενθαρρύνω όλες τις εθνικές αρχές να τη χρησιμοποιήσουν τους επόμενους μήνες, ώστε να μπορέσουμε να θέσουμε τέλος στην πρακτική αυτή.

Ο κ. Τίμπορ **Νάβρατσιτς**, Επίτροπος Εκπαίδευσης, Πολιτισμού, Νεολαίας και Αθλητισμού, ο οποίος είναι υπεύθυνος για το Κοινό Κέντρο Ερευνών, δήλωσε: «Οι Ευρωπαίοι καταναλωτές έχουν το δικαίωμα της προστασίας από παραπλανητικές πρακτικές προώθησης για τα τρόφιμα που καταναλώνουν και τα προϊόντα που χρησιμοποιούν και πρέπει να εμπιστεύονται τις πληροφορίες που τους παρέχουν οι παραγωγοί. Το Κοινό Κέντρο Ερευνών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ανέπτυξε μια εναρμονισμένη διαδικασία για την αξιολόγηση με αντικειμενικό τρόπο των διαφορών που γίνονται αντιληπτές στην ποιότητα των προϊόντων.

Πρόκειται για ένα εξαιρετικό παράδειγμα του άμεσου οφέλους για τους πολίτες από επιστημονικό έργο υψηλού επιπέδου.»

Το φόρουμ υψηλού επιπέδου για την καλύτερη λειτουργία της αλυσίδας εφοδιασμού τροφίμων, το οποίο επελέγη από την Επιτροπή για να εξετάσει το ζήτημα των τροφίμων δύο ποιότητων, έδωσε στο Κοινό Κέντρο Ερευνών την εντολή να αναπτύξει τη μεθοδολογία τον Ιούνιο του 2017.

Η μεθοδολογία συμπληρώνει τις ενέργειες που ανακοινώθηκαν στην [πρωτοβουλία της Επιτροπής «Νέα συμφωνία για τους καταναλωτές»](#) η οποία σκοπό έχει:

- να αποσαφηνίσει και να ενισχύσει τα δικαιώματα των καταναλωτών, μεταξύ των οποίων είναι η απαγόρευση των πρακτικών δύο ποιότητων οι οποίες παραπλανούν τους καταναλωτές·
- να εξουσιοδοτήσει εξειδικευμένους φορείς να δρομολογήσουν αντιπροσωπευτικές δικαστικές αγωγές για λογαριασμό των καταναλωτών·
- να θεσπίσει ισχυρότερες εξουσίες επιβολής κυρώσεων για τις αρχές προστασίας των καταναλωτών σε όλα τα κράτη μέλη.

Κοινό πρωτόκολλο δοκιμών

Όλα τα τρόφιμα που πωλούνται στην ΕΕ πρέπει να συμμορφώνονται με αυστηρούς κανονισμούς ασφάλειας· οι δε καταναλωτές πρέπει να ενημερώνονται σχετικά με βασικά χαρακτηριστικά τα οποία καθορίζονται ιδίως στη νομοθεσία της ΕΕ για την επισήμανση των τροφίμων και να μην παραπλανώνται π.χ. από τη συσκευασία. Οι εθνικές αρχές για την ασφάλεια των τροφίμων και την προστασία των καταναλωτών είναι αρμόδιες να διασφαλίζουν ότι τα τρόφιμα που διατίθενται στην ενιαία αγορά συμμορφώνονται με τη σχετική νομοθεσία της ΕΕ.

Η μεθοδολογία δοκιμών θα βοηθήσει τις αρχές να προσδιορίζουν αν τα τρόφιμα που διατίθενται στην αγορά είναι σύμφωνα με τη νομοθεσία της ΕΕ.

Η μεθοδολογία βασίζεται σε αρχές όπως η διαφάνεια, η συγκρισιμότητα, η δειγματοληψία παρόμοιας επιλογής και η δοκιμή των προϊόντων.

Επόμενα βήματα

Με τον συντονισμό του Κοινού Κέντρου Ερευνών, εργαστήρια σε ορισμένα κράτη μέλη της ΕΕ θα εφαρμόζουν πλέον τη μεθοδολογία αυτή στο πλαίσιο μιας πανευρωπαϊκής εκστρατείας δοκιμών για τη συγκέντρωση στοιχείων σχετικά με την έκταση του ζητήματος των τροφίμων δύο ποιότητων. Τα πρώτα αποτελέσματα αναμένεται να είναι διαθέσιμα στο τέλος του 2018. Η πρωτοβουλία αυτή θα προσφέρει πρακτική καθοδήγηση στις αρχές που διερευνούν τις πρακτικές παραπλάνησης.

Ιστορικό

Απαντώντας στο ζήτημα των τροφίμων δύο ποιότητων που έθεσαν ορισμένα κράτη μέλη της ΕΕ, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή προέβη σε διάφορες ενέργειες για να εξασφαλίσει ότι οι καταναλωτές μπορούν να εμπιστευτούν τα προϊόντα που αγοράζουν, ανεξάρτητα από το πού ζουν.

Εκτός από τη μεθοδολογία, στα άλλα μέτρα που έχουν εγκριθεί περιλαμβάνονται:

- σύνολο [κατευθυντήριων γραμμών](#) σχετικά με την εφαρμογή της ενωσιακής νομοθεσίας για τα τρόφιμα και τους καταναλωτές στα προϊόντα δύο ποιότητων (βλ. [δελτίο τύπου](#))

- πρόταση τροποποίησης της οδηγίας για τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές, στο πλαίσιο της «Νέας συμφωνίας για τους καταναλωτές» την οποία ενέκρινε η Επιτροπή στις 11 Απριλίου 2018, ώστε να εξασφαλίζεται σαφήνεια δικαίου κατά την εξέταση των πιθανών περιπτώσεων τροφίμων δύο ποιότητων.

Περισσότερες πληροφορίες

Μεθοδολογία: [Κέντρο γνώσεων για την απάτη στον τομέα των τροφίμων και την ποιότητα των τροφίμων](#)

Ακολουθεί το Ενημερωτικό δελτίο που έκδωσε η Γενική Διεύθυνση Δικαιοσύνης και Καταναλωτών στις 26 Σεπτεμβρίου 2017 με γραφήματα για καλύτερη κατανόηση των μέτρων που πρέπει να εφαρμοστούν για τα τρόφιμα δύο ποιότητων.

Με εκτίμηση

Στάλω Δημοσθένους Κούλεντρου
Ανώτερη Λειτουργός
Τμήμα Εκπαίδευσης & Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων
Enterprise Europe Network
Κυπριακό Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο

Ευρωπαϊκή
Επιτροπή

Τρόφιμα δύο ποιότητων

Νέες κατευθυντήριες γραμμές για τα κράτη μέλη της ΕΕ

Ενημερωτικό δελτίο | 26 Σεπτεμβρίου 2017

Βιέρα Γιούροβα

Επίτροπος, Δικαιοσύνη, καταναλωτές
και ισότητα των φύλων

Γενική Διεύθυνση
Δικαιοσύνης και
Καταναλωτών

Η Επιτροπή ενέκρινε σήμερα κατευθυντήριες γραμμές με σκοπό να διευκολύνει τις εθνικές αρχές να χρησιμοποιήσουν καλύτερα την υπάρχουσα νομοθεσία της ΕΕ για τα τρόφιμα και την προστασία των καταναλωτών για να εντοπίζουν και να αντιμετωπίζουν αδικαιολόγητες περιπτώσεις που αφορούν τρόφιμα δύο ποιότητων.

«Δεν είναι σωστό σε ορισμένες χώρες της Ευρώπης να πωλούνται τρόφιμα κατώτερης ποιότητας από ό,τι σε άλλες, ενώ η συσκευασία και η εμπορική ονομασία είναι ίδιες. Πρέπει τώρα να εξοπλίσουμε τις εθνικές αρχές με ισχυρότερες εξουσίες για να πατάξουν οποιοσδήποτε παράνομες πρακτικές, όπου και αν εκδηλώνονται. Δεν είναι δυνατόν να υπάρχουν καταναλωτές δεύτερης κατηγορίας στην Ευρώπη.»

Πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής κ. Juncker, ομιλία για την κατάσταση της Ένωσης, 13 Σεπτεμβρίου 2017

«Η διάθεση δύο διαφορετικών προϊόντων με το ίδιο εμπορικό σήμα στη συσκευασία τους είναι παραπλανητική και αθέμιτη για τους καταναλωτές. Εργαζόμαστε για να θέσουμε τέλος στην πρακτική αυτή, η οποία απαγορεύεται βάσει της ενωσιακής νομοθεσίας. Θέλουμε όλοι οι καταναλωτές σε όλη την ΕΕ να έχουν ίση μεταχείριση.»

Věra Jourová, Επίτροπος αρμόδια για τη Δικαιοσύνη, τους Καταναλωτές και την Ισότητα των Φύλων

Περί τίνος πρόκειται;

Καταναλωτές από ορισμένες χώρες της ΕΕ κατήγγειλαν ότι ορισμένα προϊόντα είναι κατώτερης ποιότητας στη χώρα τους σε σύγκριση με προϊόντα του ίδιου παραγωγού που πωλούνται με την ίδια εμπορική ονομασία από την άλλη πλευρά των συνόρων.

Το θέμα αφορά τρόφιμα που πωλούνται στο εμπόριο με την ίδια εμπορική ονομασία και συσκευασία σε διάφορα κράτη μέλη της ΕΕ και των οποίων η σύνθεση παρουσιάζει διαφορές που είναι πιθανόν να επηρεάζουν την απόφαση του καταναλωτή ως προς την αγορά ενός προϊόντος. Το κρίσιμο ερώτημα για τον καταναλωτή είναι: «Θα αγοράζα το προϊόν αυτό, αν ήξερα ότι υπάρχει σημαντική διαφορά σε σύγκριση με το προϊόν αυτό όπως το είχα δοκιμάσει σε άλλο κράτος μέλος;»

Αν η απάντηση είναι «όχι», αυτό σημαίνει ότι ο καταναλωτής δεν ήταν επαρκώς ενημερωμένος. Οι καταναλωτές θα πρέπει να είναι σε θέση να καταλαβαίνουν τα κύρια χαρακτηριστικά του προϊόντος που αγοράζουν.

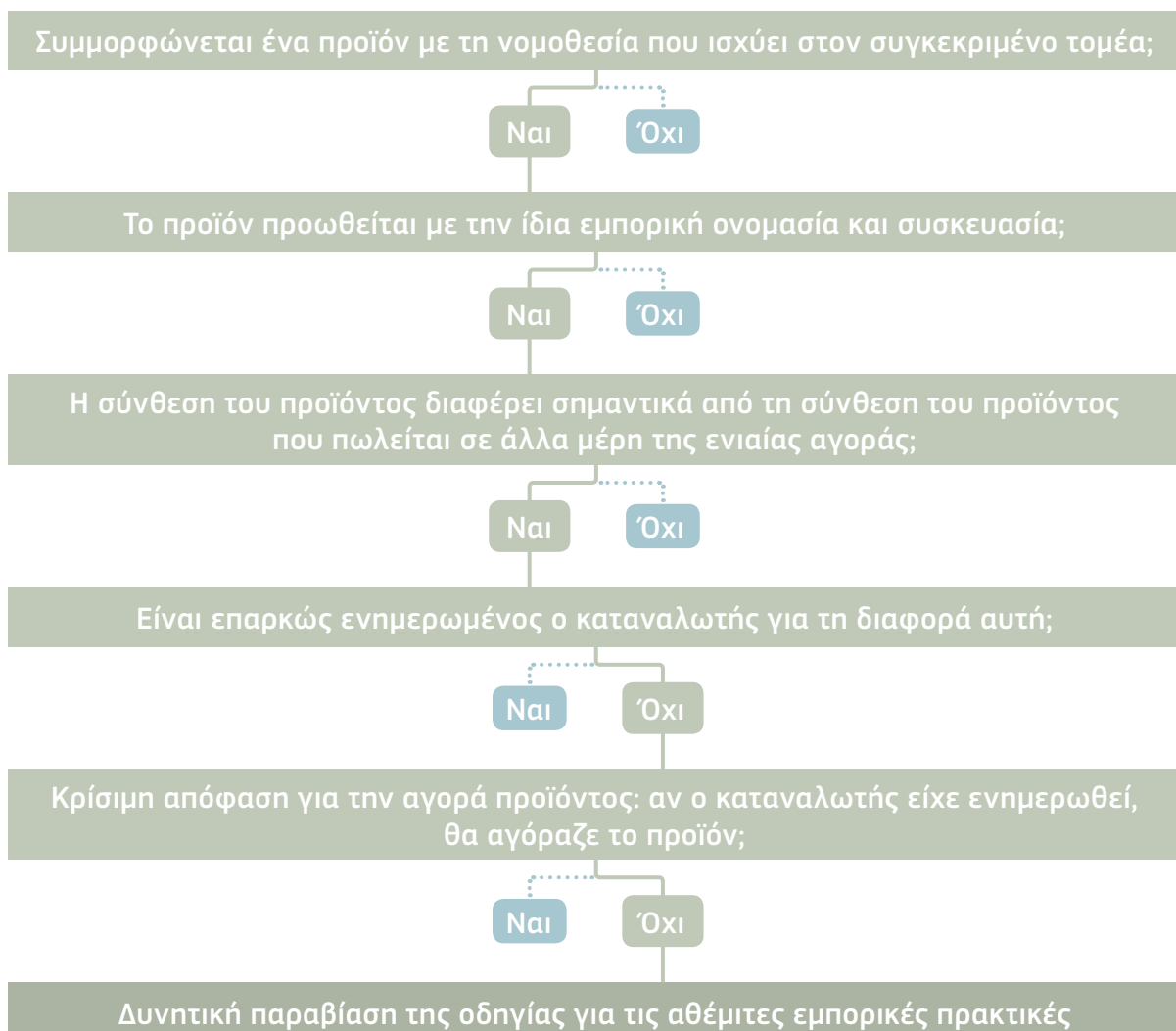
Πώς μπορούν να αξιοποιήσουν οι εθνικές αρχές τις κατευθυντήριες γραμμές της Επιτροπής;

Η νομοθεσία της ΕΕ για τα τρόφιμα προβλέπει έναν κατάλογο με βασικές πληροφορίες που ο παραγωγός πρέπει να αναγράφει στη συσκευασία των προϊόντων. Η απαίτηση για την αναγραφή των πληροφοριών αυτών και τα πρότυπα για την ασφάλεια των τροφίμων πρέπει να τηρούνται σε κάθε περίπτωση.

Ωστόσο, οι επιχειρήσεις στον κλάδο των τροφίμων πρέπει να απέχουν επίσης από παραπλανητικές πρακτικές που διέπονται από την οδηγία της ΕΕ για τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές.

Επιδίωξη των κατευθύνσεων είναι να διευκολυνθεί η εφαρμογή της υπάρχουσας ενωσιακής νομοθεσίας και να δοθούν κοινές κατευθύνσεις διερεύνησης που θα βοηθήσουν όσους ασχολούνται με την εφαρμογή της νομοθεσίας να αξιολογήσουν την κάθε περίπτωση. Θα βοηθήσουν τις επιχειρήσεις να αποσαφηνίσουν τις στρατηγικές τους για την εμπορική προώθηση.

Στις κατευθυντήριες γραμμές περιέχεται επίσης ένα διάγραμμα ροής που εξηγεί πώς πρέπει να αξιολογούνται οι δυνητικά αθέμιτες εμπορικές πρακτικές:

Παραδείγματα διαφορών στα προϊόντα

Μια επώνυμη εταιρεία παρασκευής καφέ πωλεί σε μια χώρα καφέ με την ίδια εμπορική ονομασία αλλά λιγότερη καφεΐνη και περισσότερη ζάχαρη απ' ό,τι σε άλλη χώρα

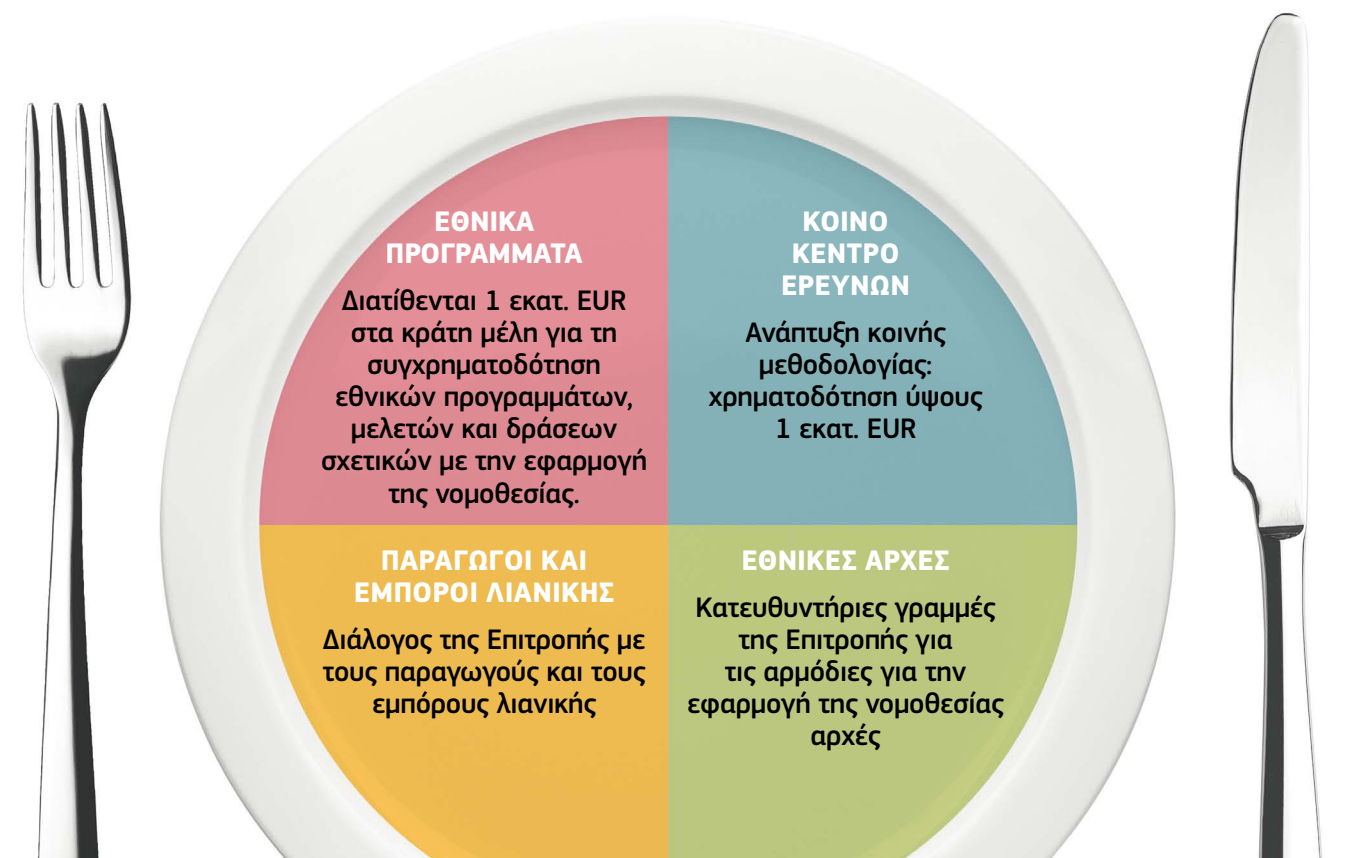

Κατεψυγμένες ψαροκροκέτες περιέχουν λιγότερο ψάρι σε ορισμένες χώρες, ενώ το προϊόν κυκλοφορεί στην αγορά βασικά με την ίδια συσκευασία

Σκευάσματα παγωμένου τσαγιού (ice tea) περιέχουν λιγότερη ζάχαρη και τεχνητές γλυκαντικές ουσίες σε ορισμένες χώρες απ' ό,τι σε άλλες

Κατάλογος ενεργειών που προτείνει η Επιτροπή

Δράση	Πότε	Επόμενα βήματα
Εθνικά προγράμματα	30 Νοεμβρίου 2017: η προθεσμία στην πρόσκληση υποβολής προτάσεων που είναι σε εξέλιξη	Οι εθνικές αρχές θα προτείνουν σχέδια που πρέπει να υλοποιηθούν τα προσεχή 3 χρόνια (ισχύς των πόρων)
Εναρμονισμένη προσέγγιση για τις δοκιμές από το Κοινό Κέντρο Ερευνών (ΚΚΕρ) της Επιτροπής	Σεπτέμβριος 2017: Σύσκεψη του ΚΚΕρ με τους εκπροσώπους των εργαστηρίων που πραγματοποίησαν τις δοκιμές στη Σλοβακία, Τσεχική Δημοκρατία, Ουγγαρία, Σλοβενία και Πολωνία (η Πολωνία δεν έχει ακόμη πραγματοποιήσει τη μελέτη)	Οκτώβριος 2017: Σύσταση δικτύου για τα τρόφιμα δύο ποιότητων με εκπροσώπους των εθνικών αρχών, των ενώσεων καταναλωτών και παραγωγών του κλάδου Αρχές 2018: διαθέσιμες κατευθυντήριες γραμμές για εναρμονισμένη προσέγγιση για τις δοκιμές
Ενέργειες που απευθύνονται στους παραγωγούς και εμπόρους λιανικής	Ιούνιος 2017: Φόρουμ υψηλού επιπέδου για την καλή λειτουργία της αλυσίδας εφοδιασμού τροφίμων - Τακτικές συναντήσεις της Επιτροπής κ. Jougonά με εκπροσώπους του κλάδου	Συζητήσεις σε εξέλιξη στο φόρουμ υψηλού επιπέδου με θέμα τη δέσμευση των παραγωγών του κλάδου για διαφάνεια απέναντι στους καταναλωτές ως προς την ποιότητα των τροφίμων
Κατευθυντήριες γραμμές για τις εθνικές αρχές	Σεπτέμβριος 2017: Έγκριση των κατευθυντήριων γραμμών	Η Επιτροπή θα προβάλει τις κατευθυντήριες γραμμές στις αρχές και θα συνδράμει τις αρχές για την εφαρμογή αυτών των κατευθυντήριων γραμμών.